

Statsministeren Lars Løkke Rasmussens tale på Europadagen hos Dansk Metal – Tænketanken Europa om ”Danmarks rolle i EU og Europa” den 9. maj 2018

DET TALTE ORD GÆLDER

Tak for ordet.

Jeg er beæret over at tale efter ingen mindre end – Årets Europæer 2018. Til lykke med prisen, Claus. Den har du fortjent.

Jeg er stolt over at bo i et land, hvor fagbevægelsens top – og det er så Claus – har udtalt:

”Dansk Metal er EU-tilhænger. Og det er ikke noget, vi går og putter med.”

Jeg er glad for at leve på netop denne plet på jorden, hvor fagbevægelse og erhvervsliv, som noget helt naturligt, går sammen om en konference om Danmark i fremtidens Europa. Tak til Tænketanken Europa, til Dansk Metal og til DI.

Det bekræfter mig i, at vi kan noget særligt i Danmark. Noget som resten af Europa med rette ser hen imod.

Vilje til samarbejde. Åbenhed mod verden.

I en tid, hvor der skal findes nye løsninger i en udfordret verden, har vi brug for begge dele.

Vi ser et Rusland, som optræder mere og mere aggressivt.

Et Kina, der fylder stadig mere – økonomisk og politisk.

Et Tyrkiet tæt på, som vender ryggen til europæiske værdier.

Et Mellemøsten, hvor konflikter og fattigdom sender mennesker på flugt. Mod drømmen om et bedre liv.

Og vi ser et USA – drømmenes land – drømmer man om mindre frihandel. Færre internationale forpligtelser. Og mere bare sig selv.

Så sent som i går aftes meddelte USA, at man trækker sig fra atomaftalen med Iran.

En aftale, som EU stod i spidsen for at få indgået.

En aftale, som ikke er perfekt. Men som er den bedste vej til at forhindre udviklingen af atomvåben og bane vejen for mere stabilitet og mere

sikkerhed i en i forvejen meget urolig region.

Det betyder også meget for Europas sikkerhed. Vi skal løse konflikter, ikke eskalere dem.

Derfor bakker jeg fuldt op om de europæiske lederes afstandtagen fra det amerikanske skridt og om fortsat EU støtte til aftalen.

Samlet er det en international udvikling, hvor pilen peger på Europa.

Verden har brug for Europa. Et stærkt Europa. Som både har vilje og tyngde til at gå forrest og vise vejen.

Og Danmark har bestemt brug for Europa. Vi er en lille åben økonomi. Mere end 60% af vores vareeksport går til Europa.

Hvor ligger omdrejningspunktet for vores økonomi, velstand og sikkerhed? Hvor varetager vi bedst vores interesser?

I Europa!

Alligevel har vi herhjemme en tendens – vi har alle sammen en flig af det, det har jeg også haft – til at gemme det europæiske af vejen. Og kun tage det frem og støve det af, når vi skal stemme ja eller nej til noget. Det er da

tankevækkende, at vi putter sådan med det.

På en dag som i dag – Europadagen den 9. maj – skal vi da hejse Europaflaget og med overbevisning og stolthed sige: Vi danskere, men vi er også europæere.

I 45 år har vi nydt godt af fællesskabet. Vi nærmer os et guldbryllup. Vi fejrer sølvbryllup for Det Indre Marked. For mig er det noget, vi skal se frem til at fejre.

* * *

Der er sket meget på 45 år. Og netop i disse år sker der endnu mere.

Briterne har desværre valgt at træde ud af samarbejdet.

Det er trist – også for os. Et stort savn. Det er besværligt for dem.

Det sidste viser sig meget konkret. For eksempel skal briterne ansætte 3.000 toldere.

Og det er bare én af mange opgaver, de skal til at klare selv. Jeg forstår, at Storbritannien har afsat 3,7 milliarder pund – det er mere end 30 milliarder

danske kroner – på finanslovene frem til 2020 til de nye opgaver som følge af Brexit.

Kort efter briternes folkeafstemning var EU naturligt nok præget af pessimisme. Men der kom også en ny eftertænkksomhed. Det var også en øjenåbner om, at EU skal være aktiv på de områder, der betyder noget for borgerne.

Vi ser nu et Europa, der tager større ansvar for egen sikkerhed.

Hvor det økonomiske samarbejde er blevet tættere – efter finanskrisen.

Hvor samarbejder om retsforhold og politi er styrket – i lyset af terror og migration.

Europa er i bevægelse.

Hvad betyder det for Danmark?

Ja, vi er ikke alene presset udefra af verden omkring os. Men også indefra af en ny dynamik i EU.

Hvis vi ikke følger med, så kommer vi til at miste indflydelse. Måske ikke skarpt dag for dag. Men over tid vil det ses.

Udviklingen går særligt stærkt på områder, hvor vi har forbehold. Hvor vi derfor ikke deltager fuldt ud.

Og derfor er vi nødt til at starte en samtale i Danmark, om hvad det betyder for os. Hvis vi stiller os udenfor indflydelse, lader vi andre bestemme over os.

Er det det, vi vil?

Euroen. Danmark har i 35 år haft en fastkurspolitik, som siden 1999 har været knyttet til euroen. Der er bred enighed om, at fastkurspolitikken er rigtig.

Finanspagten. Også et eurosamarbejde, som hjælper med at sørge for balance i de offentlige budgetter.

Bankunionen. Hvor min regering har sagt, at vi er positive overfor deltagelse. Fordi vi er bedst tjent med ikke at stå alene med finanskriser.

Så man kan sige, at vi nyder godt af og opfører os som et euroland uden at kræve indflydelse. Det kan vi godt blive ved med. Men jeg synes også, vi skal tale om den del af vægten, der er indflydelse og ikke bare forpligtelse.

Retsforbeholdet. Danskerne stemte nej. Det respekterer regeringen selvfølgelig. Vi fik en aftale om europol. Men reglerne lader vi nu de andre om at beslutte.

Sikkerhed. EU er allerede i dag en vigtig aktør, der bidrager til europæisk sikkerhed med militære og civile indsatser i urolige nærområder. Dette samarbejde bliver nu udvidet til også at handle om at udvikle dyrt, men nødvendigt forsvarsmateriel. Noget NATO også efterspørger.

Og noget, vi har interesse i at være med i. Men hvor vi i stor grad må se til fra sidelinjen på grund af forbeholdet.

45 år og stadig i tvivl, om vi kan være helt tæt på vores europæiske partnere. Sådan lidt par-terapeutisk må man da spørge – hvorfor egentlig?

Burde vi ikke se vores partnere i øjnene – og også spørge os selv: Har vi så meget selvtillid, at vi er fuldt med?

Og nu tænker I så – han vil af med forbeholdene. Han vil vride armen rundt på danskerne.

Nej, det vil jeg ikke. Ikke det sidste.

Lad mig sige helt klart: Der kommer ikke en folkeafstemning om de

danske forbehold på denne side af et valg.

Debatten er så vigtig, at vi ikke skal have en deadline hængende over hovedet. Jeg ønsker en debat, hvor det ikke handler om et ja eller et nej. Ikke om sort eller hvidt. Men hvor alle nuancerne derimellem kommer med.

Jeg ønsker en fri debat.

Jeg synes for eksempel, at vi skal være klar til at tale om, hvad suverænitet betyder i den verden, vi lever i. Er vi mest suveræne, når vi bygger mure, lukker verden ude og os selv inde?

Eller er vi i virkeligheden mere suveræne, når vi er åbne over for verden og aktivt søger indflydelse på de beslutninger, som berører os selv?

Jeg er ikke i tvivl: Hvis vi vil fællesskabet i EU, må vi være engagerede alle steder, hvor vi kan. Kaste os konstruktivt ind i samarbejdet.

Og turde indrømme, at i en verden, hvor der er meget, vi ikke kan bestemme selv, dér giver EU-fællesskabet os en mulighed for at løfte mere, end vi selv kan bære.

* * *

Der er vigtige områder, hvor vi allerede har kæmpet vores synspunkter igennem. Hvor vi har haft indflydelse.

Flygtninge- og migrationsdagsordenen.

I 2015 ankom mere end 885.000 migranter til Europa via Tyrkiet og Grækenland. I 2017 var tallet faldet til bare 42.000.

Det fald kan entydigt forklares med, at EU gik sammen om at lukke ruten over Vestbalkan. Danmark var et af de lande, der gang på gang pressede på for en løsning.

Danmark har indflydelse.

Det digitale. Danmark er det mest digitaliserede samfund i Europa. Vi er foregangsland. Vi har presset på for bedre databeskyttelse.

Nu er Europa foregangsregion. Med den dataforordning, der træder i kraft i denne måned. Som viser et eksempel. Ikke uden problemer. Ikke the final version. Men et bud, som selv Marc Zuckerberg kan se det visionære i.

Danmark har indflydelse.

Klimaområdet. Danmark er i årtier gået forrest. Vi har været med til at trække EU frem i feltet.

Og EU har trukket stormagterne til truget. Det var også tilfældet i Paris i 2015, hvor vi indgik en historisk klimaaftale. Som USA nu vil trække sig fra.

Regeringen har netop offentliggjort et nyt energiudspil. Efter sommeren kommer vi med et klimaudspil. Vi fortsætter en visionær, grøn politik. Hjemme i Danmark. Ude i Europa.

For det er kun sammen i EU, at kan vi gøre Europa og verden grønnere.

Danmark har indflydelse.

Migration, det digitale, klima.

EU skal fokusere på de store problemer. Og ikke gå op i de små detaljer.

Større visioner for en grøn fremtid. Færre meninger om, hvorvidt damefrisører må gå i høje hæle på arbejdspladsen.

Det har længe været den danske tilgang. I de seneste år har de andre

medlemslande også bevæget sig i den retning. Under Juncker er omfanget af ny EU-lovgivning, ifølge Tænk tanken Europa, halveret.

* * *

Jeg går ikke med EU-sokker. Men for at bruge Claus's udtryk vil jeg heller ikke putte med, at jeg er europæer.

Og netop fordi jeg er dansker og europæer, vil jeg også forbeholde mig retten til at være kritisk, når der er grund til det.

Derfor har jeg talt om rimelighed i EU.

Langt de fleste EU-borgere i Danmark arbejder, betaler skat og bidrager til samfundet.

Men når den fri bevægelighed misbruges for at få adgang til velfærdsydelser frem for arbejde. Når man kan tage en fuldfed dansk børnecheck med tilbage til et land, hvor den er tre gange så meget værd. Så er det ikke rimeligt.

Det handler om fornuft, fairness og folkelig opbakning.

Det er en dagsorden, der deler vandene. Men vi har flyttet debatten og fået flere på vores side. Danmark står ikke alene længere.

Og vi bliver ved med at kræve, at adgangen til danske velfærdsydelser ikke bare er en ret, men noget man skal gøre sig fortjent til.

Den dagsorden gav den tidligere S-ledede regering helt op overfor. Til gengæld vil Socialdemokratiet gerne en social protokol.

Jeg er helt enig i, at vi skal undgå løndumping. At der skal være ordnede forhold på arbejdsmarkedet. Derfor har EU bekræftet princippet om samme løn for samme arbejde på samme sted.

Jeg glæder mig i den grad over, at det helt store flertal af udenlandske lønmodtagere på danske virksomheder og hos danske arbejdsgivere er dækket af danske overenskomster.

Men socialpolitik og beskæftigelsespolitik er et nationalt ansvar. Det er ikke EU's opgave.

Vi har gennem generationer udviklet den danske model og den danske velfærdsstat. Den er vi stolte af. Den skal ikke underlægges EU.

Her må hvert land påtage sig ansvaret. Ligesom Macron nu gør det i

Frankrig, på mange felter inspireret af den danske model. Vi skal have et socialt retfærdigt Europa, men ikke en social union.

Dér står jeg.

Jeg må ærligt sige, at jeg er i tvivl om, hvor Socialdemokraterne står nu?
Er de europæere? Tør de også kipe med flaget i dag?

Eller handler EU for Socialdemokraterne kun om problemerne ved den frie bevægelighed?

I 1986 måtte et flertal af vælgerne overbevise Socialdemokraterne om, at Danmark skulle med i Det Indre Marked. Er vi virkelig på vej tilbage dertil?

Danmark har enorme fordele af den fri bevægelighed. Ikke mindst lige nu, hvor vi har en lav ledighed og historisk mange i arbejde.

Helt ærligt: Hvad skulle servicesektoren i København gøre uden de mange svenskere, der krydser sundet? Og hvad med landbruget og slagterierne, der i stor stil trækker på udenlandsk arbejdskraft, fordi der ikke er danske hænder at finde?

Den fri bevægelighed er også til stor gavn for danske borgere, der rejser ud

for at arbejde eller studere. Bliver dygtigere – og kommer hjem igen til gavn for Danmark.

Et LO-ægtepar i ejerbolig har en direkte økonomisk gevinst af det indre marked i form af en årlig merindtægt på 65.000 kr.

Og Dansk Industri skønner, at en halv million danske arbejdspladser er afhængige af det indre marked.

Lad os holde op med at give EU skylden, når noget ikke går vores vej. I et samarbejde mellem 28 lande, er det et fælles ansvar at nå til kompromisser og svære beslutninger. Også på områder, hvor vi ikke ser ens på tingene.

* * *

Jeg mener entydigt, at Danmark skal deltage aktivt og påvirke det europæiske samarbejde i vores retning.

Det er også min indgang til det budgetforslag, som Kommissionen kom med for en uge siden.

Det er et stort forslag. Med mange penge. Også for mange penge.

Når EU bliver mindre, må budgettet også blive mindre.

Budgettet skal fokusere på de områder, hvor samarbejdet virkelig batter. Migration. Forskning. Infrastruktur på tværs af landegrænser. Her er der heldigvis mange gode tanker i Kommissionens forslag.

Til gengæld skal vi skære markant og modernisere i de gammeldags områder. Landbrug. Strukturfonde.

Det, mener jeg, er helt nødvendigt. Vi skal have et moderne budget, der lægger spor ind i fremtiden.

Det bliver der rig lejlighed til at diskutere i den kommende tid.

Folketinget er helt centralt, når vi fastlægger vores kurs i EU-politikken. Vi har en lang tradition og en god dansk tradition for at koordinere tæt, når vi skal varetage danske interesser.

Derfor er jeg glad for, at Folketinget i november vil lave en stor folkehøring i Odense. Jeg kan kun opfordre til flere høringer ude i landet om de temaer, der optager danskerne.

Det deltager regeringen meget gerne i.

* * *

Det går godt i Danmark. Det går sådan set ret godt. Det skal det også gøre i fremtiden.

Hvad er en god fremtid? Det er et Danmark, der bliver rigere. Tryggere. Friere.

Hvad kræver det? Det kræver velstand og udvikling.

Og hvad sikrer velstand og udvikling? Det gør dynamik og udsyn.

Danmark skal være en aktiv del af verden og af Europa. I et samarbejde, som vi har indflydelse på. Og føler os trygge i.

Som lige nu er vigtigere end nogensinde.

Jeg glæder mig til en god debat uden en snærende deadline. Vi kan starte her i dag.

God Europadag!